

ESZMÉK ÉS ESEMÉNYEK

VI. PÁL PÁPA ARANYMISÉJE

Május 29-én volt VI. Pál pappászentelesének ötvenedik évfordulója. A Szentatya csodálatos módot talált arra, hogy aranymiséjét az Egyház fejéhez méltóan ünnepelje meg. Pünkösdszombat délután a Szent Péter téren 278 ifjút szentelt pappá a világ minden tájáról. Ezzel az impozáns gesztussal adta tovább a Szentlélekben való kiválasztatásnak és az Egyház szolgálatának azt a karizmáját, amelyet Gianbattista Montini diákonus ötven évvel ezelőtt megkapott, s amelyet ma VI. Pál pápa teljességében magáénak mondhat.

Öt óra után a pápa a koncelebráló tíz bíborossal együtt a szentelendők hosszú sorától követve kivonult a szabadtéri oltárhoz. „Az Úr lelke betölti a föld kerekességét” — éneklie a Cappella Sistina kórusa az ünnep introitusát, s valóban: a jelenlevők előtt szinte kézzelfoghatóan újul meg az első pünkösdi fajokat és nyelveket egy hitben egyesítő csodája. A kispapok világítóan fehér, egyforma albája felett az arcok tökéletes változatossága: mandulaszemű ázsiaiak, feketebőrű afrikaiak, világosszemű, szőkehajú északiak, indiaiak és latinamerikaiak, arabok és középeurópaiak, szlávok és franciák és spanyolok . . . Mindegyiknek a karján a papi öltöny (a paténával és kehellyel együtt, a Szentatya ajándéka). Az Egyház ifjú életereje és reménysége sorakozik itt fel a kor és felelősség terhét hordó főpapok mellé. Kezdődik a szentelési mise. A résztvevők külön e célra készített és széjjelosztott füzetekből követhetik nyomon az Ige liturgiáját, a legújabb szertartási szöveg szerint. A két olvasmányt francia és angol nyelven mondja egy-egy klerikus, az evangéliumot spanyolul egy uruguayi diákonus. A Szentatya homiliájában pünkösdi ünnepéről beszél, amely a Szentlélek jelenlétének, örömének, erejének meg tapasztalása. Azután ennek a mostani pünkösdi ünnepnek különleges személyes jelentőségéről. Jobban szeretne volna csendes lelkimagányban tölteni ezt az évfordulót. De a híveknek joguk van papjukra, őhozzá pedig most már az egész katolikus egyháznak van joga. Így hát mindenki előtt vallja meg: nagy dolog papnak lenni! Ötven esztendő nem hogy elhomályosítaná, inkább fokozza a hivatás szépségét és boldogságát. A pápa a Szentháromsághoz intézett imában önti ki háláját Istennek. Egy szemérmes mondat céloz aztán arra, hogy az Úr őt (a pápasággal) keresztjére hívta meg, s az ő válasza az volt: Az Úr nevében — legyen, mert aki a terhet adja, erőt is ad viselésére. A mai ünnepet még valami teszi igazán pünkösdivé és tölti meg fényvel: ezeknek a diákonusoknak pappászentelese. A pápa hangja itt fényesen szár-

nyal fel: „Üdvölet nektek, drága választottak!” Egy jelszóba próbálja sűríteni nekik szóló mondanivalóját: „traditio potestatis”, a papság hatalmát és karizmáját adja át nekik ebben az egyedülálló órában. A kézzrátétel által Krisztus tölti el őket Lelkével és egészen különleges viszonyba kerülnek Istennel, Jézussal, az Egyházzal, az emberiséggel. Imájában a Szentlélek Úristentől új szívet, tiszta szívet, nagy szívet kér fiainak. „És íme elérkezett a cselekvés pillanata: a Pünkösöd itt van.”

Most kezdődik a voltaképpeni szentelés. A 278 ifjú tágas hófehér négy-szögben sorakozik fel a legfőbb püspök előtt. A Szentatya maga intézi hozzájuk a szertársban előírt kérdéseket. Közel háromszáz fiatal hang érces kórusa válaszol: „Akarjuk — Isten segítségével”. Miután a pápa elrecitálta a nagy szentelési intelmet, a szentelendők arcraborulnak — mintha friss hó hullott volna hirtelen az égbolton tornyosuló súlyos szürke felhőkből a térnek ebbe a sarkába — és az egész sokaság térdenállva imádkozza el fölöttük a Mindenszentek litániáját. Azután párosával járulnak a pápa elé, aki a szentelés bibliai gesztusával szótlánul fejükre teszi kezét. Az apostolok, Péter és a többiek adták így tovább hatalmukat először — és ma a továbbélt Péter teszi. Századok, évezredek múltak el közben: az Egyház örökifjú és változatlan maradt Krisztus papságának megújuló erejében. A szentelési könyörgést kinyújtott kézzel mondja el fölöttük a pápa; vele együtt nyújtja karját a szentelendők fölé egy kis csoport pap: azok a szeminárium vezetők, akiknek legtöbb részük volt abban, hogy neveltjeik ma az oltárnál állanak. A Szentatya imádságos megpihenésre vonul vissza katedrájára, a segédkező kardinálisok pedig — miután az új papok magukra öltötték a szent ruhákat — megkenik kezüket szent olajjal, átadják nekik a paténát a kehellyel: az Áldozat bemutatásának hatalmát. Kórus és nép felváltva éneklí a Veni Creator himnuszt. Végül a pápa valamennyi fölszenteltet békecsókkal köszönti. Este hét óra felé jár. Kigyúlnak a hatalmas sárgafényű reflektorok a tér fölött. Köröskörül lassan leszáll a sötét, s egyik-másik fiatal pap talán hazájára gondol, ahol háború dúl és szenvedés pusztít — de itt béke van: Krisztus békéje. „Nem mint a világ adja, adom én nektek”, de azért adom, hogy vigyétek széjjel a világba!

A Credo közös eléneklése és a pápáért, az Egyházért, az új papokért könyörgő közös imák után megkezdődik a páratlan eucharisztikus ünnep. 39 új pap közeledik a hatalmas oltárasztalhoz, letéve rá ostyát, kelyhet és bort. Majd néhányan a Szentatya elé járulnak és egy lepecsételt borítékot adnak át. A fölszentelt adományát tartalmazza ez: szentelésük és a jubileum emlékére egy leprakórházat kívánnak építtetni. Felajánlás után felhangzik a pünkösdi prefáció — valóban ujjong most az egész földkerekség egyháza! — és a harmadik misekánon tömör, veretes mondatai. Krisztus valószínű Teste és Vére megjelenik az oltáron és mi túláradó szívvel köszöntjük Őt, aki szeretetében önmagát adja értünk, itt az oltáron a kenyér és bor színében, az oltár körül pedig ezekben az önmagukat szolgálatra és áldozatra

szentelő fiatal életekben. — A Miatyánkot a hívőserег megint együtt latinul énekl.

Felejthetetlen marad az a félóra, amelyet a szentáldozás kiosztása vett igénybe. A fől-szenteltek tizesével járulnak az oltárhoz a két szín alatti áldozásra. Ugyanakkor a pápa személyesen áldoztatja meg katedrájáról az új papok közvetlen hozzátartozóit, akik a földkerekség minden részéről Rómába jöttek erre az alkalomra. Köztük feltűnően sok egyszerű ember: kendős parasztasszonyok, kimért és súlyos léptű férfiak — munkások, hivatalnokok. Elnézzük ezeket az arcokat: nem egyre mély ráncokat vésett már egy élet munkája és fáradsága, de most sugárzik valamennyi. Krisztust veszik magukhoz földi helytartójának kezéből a Szentségben, s Krisztust tisztelhetik ettől az órától tulajdon gyermekeikben. Atyákká és anyákká, életadókká lettek nemcsak a természet áldott rendjében, hanem az Egyház természetfölötti életközösségében is. Ha fölemelik szemüket, fiaikat látják az oltár magasában, amint ugyanabban az egy Kenyérben részesednek. Nemzedékek őrségváltása ez a hangtalan áhítatú néhány perc. Krisztus felé tart mindegyik menet hullámozása, hogy a legértékesebbet: saját életét, vagy a neki legdrágább életet adja oda Neki visszavonhatatlanul, s cserébe jogosan kapja meg a legnagyobbat: Krisztust magát, egészen.

A mise befejezéshez közeledik. Ragyogva szárnyal fel az énekből Palestrina kórusa: Exultate justi, ujjongjatok igazak az Úrban! A pápai áldással végződik a három óránál tovább tartó, impozáns rendben végbemenő szertartás. A csodálatos öregember, aki a fáradság legkisebb jele nélkül csinálta végig az egészet, most felszáll a sedia gestatoriába, s úgy vonul végig a téren az ünneplő tömeg közt, hogy mindenki láthassa. Az Áldások termében még egyszer megáll, hogy most már közvetlen atyai üdvözlettel köszöntse az új papokat. A hatalmas teret betöltő tömeg a mély benyomások áhítatos órái után felszabadultan, mámorosan ujjong. Az Egyház diadala volt ez a nap — csendes, igaz, hozzáálló diadal. Krisztus jelenléte ismét gyarapodott a világ minden részében. Az utolsó vacsora terme újból kitérte ajtaját és az apostolok oldalára új apostolok szegődtek. Nagy fényesség gyulladt ki és hasított bele a reménytelen világ sötétjébe. Reménységünk a remény ellenére megint kivirulhat.

Spectator

MGR. ZÁGON JÓZSEF A SZENT ISTVÁN-MILLENNIUMRÓL

Elhangzott a Vatikáni Rádióban, 1970 április 27-én.

A Magyar Püspöki Kar Szent István király születésének és a magyar kereszténységnek ezeréves évfordulója alkalmából jubileumi esztendőt hirdetett, mely 1970 augusztus 20-án kezdődik s egy évig, tehát 1971 augusztus 20-ig tart. **Ijjas József** kalocsai érsek, a püspöki konferencia elnöke az NC